

Pożegnanie z pieluszką

Część 1 CZY TO JUŻ CZAS?

Wychodzenie z pieluch jest traktowane jako sygnał, że dziecko dobrze się rozwija, a jego rodzice są skuteczni. W naszej kulturze często jest traktowane jako test dla rodziców. Czy słusznie?

Tekst ALEKSANDRA KSOKOWSKA-ROBAK i KATARZYNA ZEH, psycholożki z poznańskiej pracowni HUMANI

Dziecko, które nie korzysta samodzielnie z toalety lub nocnika, często jest uznawane przez nasze otoczenie za: uparte, nieusłuchane, zbyt wrażliwe, opóźnione, rozpieszczone. Jego rodzice natomiast postrzegani

są jako: nadopiekuńczy, nie potrafiący wymagać, niewystarczająco dbający czy niezorientowani. Znacze to? Wiecie, o czym piszemy?

Presja wywierana na rodziców przez otoczenie bywa ogromna. I powoduje, że postanawiają nauczyć wreszcie

dziecko korzystania z toalety. A czy to na pewno dobry moment dla malucha?

Dziecko musi dojrzeć

Trening czystości ma wiele etapów, a zależy od dwóch procesów: dojrzwania organizmu i uczenia się. Dokładnie w tej kolejności, nie odwrotnie. To trochę jak z budowaniem domu. Najpierw podłoże i fundament, potem reszta. Jeśli nie zadamy o dobre podłoże i mocny fundament, nie uda się zbudować solidnej konstrukcji. Albo będziemy musieli przerwać i umocnić teren lub poszukać nowego miejsca, albo usterki będą tak duże, że wiele zachodu zajmie nam ich uswanie. Mocne podłoże i fundament w treningu czystości to proces dojrzwania młodego organizmu. Po nim może nastąpić kolejny krok – uczenie się korzystania z toalety. I na to mamy wpływ: to my pokazujemy dziecku, „o co chodzi z tymi sprawami”, nakłaniamy, nagradzamy lub pokazujemy swoje niezadowolenie. Natomiast proces dojrzwania toczy się swoim rytmem i od nas – dorosłych – nie zależy.

FOT. GETTY IMAGES/PPA

„Dziś w piaskownicy kilka matek bardzo się zdziwiło, że mój Antek ma już skończone 2 lata, a ciągle nosi pieluszkę. Myślałam, że nie trzeba się z tym spieszyć, a tymczasem wszyscy naokoło mnie popędzają, a nawet straszą, że jak „przegapię ten moment”, to potem nie wyjdę z pieluch jeszcze długo. O jaki moment im chodzi? Z pieluchami jest dużo wygodniej. Nie wiem, czy dla mojego synka ten moment już nadszedł, ale dla mnie na pewno jeszcze nie”.

Dziecko zaczyna być świadome sygnałów płynących z mocno wypełnionego pęcherza między pierwszym a drugim rokiem życia. Kontrola mięśni pęcherza (przy niecałkowitym wypełnieniu) jest możliwa u niektórych dzieci pod koniec drugiego roku życia, najczęściej jednak w trzecim.

1 DOJRZEWANIE ORGANIZMU

Dziecko pomału uświadamia sobie sygnały płynące z ciała zapowiadające siusiu lub kupę. „Wylawia” je z morza innych doznań. Będzie to możliwe, gdy powstaną połączenia nerwowe pomiędzy mózgiem a jelitami i mózgiem a pęcherzem. Odczucia te mają różną częstotliwość i nasilenie. Najczęściej sygnały dochodzące z jelit dziecko rozpoznaje wcześniej niż te z układu moczowego. Są wyrażne, silne (gniecenie w brzuchu, burczenie) i rzadsze. Często występują o określonej porze, przez co są bardziej przewidywalne. Sygnały z pęcherza, mimo że częstsze, są bardziej delikatne, więc trudne do odróżnienia. Z czasem dziecko rozpoznaje coraz subtelniejsze reakcje swego organizmu.

2 RODZENIE SIĘ ŚWIADOMOŚCI CIAŁA

Zorientujemy się, że dziecko zaczyna zwracać uwagę na sygnały płynące z ciała po tym, że zatrzymuje się na chwilę, zamiera podczas zabawy lub nadmiernie się wierci, łapie za brzusek, dotyka dołu brzucha, chwyta się w kroku, przebiera nóżkami, drepcze, podryguje, ściska uda, przykuca na piętach, zaczyna płakać (czasami przy skurczach jelit, bo nie wie, że to zaraz przejdzie, i boi się). Gdybyśmy zabrali dziecku pieluszkę – zatrzyma się na chwilę, po czym zostawi mokrą plamę na dywanie.

3 ŚWIADOME WYPRÓBNIANIE SIĘ

W mózgu małego człowieka powstaje połączenie pomiędzy odczuciem parcia a zapowiedzią „będzie opróżnienie”. Maluch skojarzył, że te konkretne sygnały zapowiadają, że zaraz zrobi kupkę lub siusiu. Wyodrębni tę sytuację spośród innych dziejących się w ciągu dnia. Po czym poznamy, że dziecko „szykuje się” do wypróżnienia? Odchodzi w kąt, chowa się za szafką, szuka spokojnego i wygodnego miejsca, staje w rozkroku lub przykuca, sapie, pojełkuje, na chwilę przerywa zabawę, jakby w oczekiwaniu na coś. Gdyby na tym etapie zdjąć dziecku pieluszkę, zrobiłoby ono siusiu lub kupkę, nie zważając na to, że będzie miało mokre majtki. Dziecko nie jest w stanie przewidzieć skutków ani powstrzymać się. Nie wiąże wypróżnienia się z tym, że będzie miało mokre ubranko.

4 MAMO! TATO! ZROBIŁEM!

Dziecko zawiadamia innych, co się przed chwilą wydarzyło lub co właśnie robi. Na przykład podchodzi do rodzica i mówi, że ma mokro lub wskazuje, że mu przeszkadza zawartość pieluszki czy majtek. Czasem samo zaczyna się rozbierać, albo płacze, bo mu się nie podoba, że ma mokro, i o tym mówi. To jest właśnie moment, kiedy można zaczynać pożegnanie z pieluchami.

ZA MIESIĄC NAPISZEMY
► Jak, krok po kroku, zabrać się do nauki korzystania z nocniczka.

Reklama

Fisher-Price
Radość poznawania

Pożegnaj pieluchy ze śpiewającym nocniczkem
Nocniczek nagrodzi słowami i piosenkami po polsku każdy sukces malucha. Nauka nigdy nie była tak zabawna!

Wygład i efekty dźwiękowe sprawiają, że nocniczek przypomina prawdziwą toaletę i przyspiesza naukę przez naśladowanie, a zabawne słowa i piosenki zachęcają malucha do kolejnych sukcesów. Twoje dziecko szybko nauczy się załatwiania na nocniku!

W komplecie naftadza na toaletę

Nauka staje się zabawą

Śpiewający nocniczek W1330

© 2012. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Wszystkie informacje o produktach Fisher-Price® znajdziesz na www.fisher-price.com/pl lub www.fisher-price.pl